

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Алтай сумын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ХОА-2024/202/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2024 он</p>	<p>Дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 99047408 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас: 99013699 Цахим хаяг: tsetsegsurena@audit.gov.mn Аудитор: Д.Энхжаргал Утас: 99434344 Цахим хаяг: Enkhjargald@audit.gov.mn</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2024.02.08 № 01/18
танай _____-ны № _____-т

АЛТАЙ СУМЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ Т.ЦЭЦЭГБАДАМ
ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Алтай сумын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Алтай сумын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолоор цалин нэмэгдсэн, Засгийн газрын 91 дүгээр тогтоолын дагуу ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагч, дотуур байрны нэг хүүхдэд ногдох хувьсах зардлын дундаж норматив ашиглан боловсролын байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны зардлыг тооцон хуваарилсан байна.

Аудитын гол асуудал

Тус сургууль нь 2023 оны байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээгээр амжилттай 1 дүгээр түвшинд үнэлэгдэн нэмэлт урамшуулал авч 35 хувь буюу 20,018.8 мянган төгрөгийг байгууллагын менежментийг сайжруулах үйл ажиллагаанд, 65 хувь буюу 37,178.6 мянган төгрөгийг албан хаагчдын урамшуулалд зарцуулсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд 8 хөтөлбөр, 12 зорилт, 58 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгаснаас 49 арга хэмжээг бүрэн, 9 арга хэмжээг 90 хувь, нийт дүнгээр 96 хувиар үнэлэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан**

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	145,551,841.78	205,010,810.77
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	36,783,998.00	78,835,240.23
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	36,783,998.00	78,835,240.23
3121	Төгрөг	36,783,998.00	78,835,240.23
31211	Төрийн сангийн харилцах	36,783,998.00	78,835,240.23
33	АВЛАГА	00.00	11,810,612.93
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	11,810,612.93
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	108,767,843.78	114,364,957.61
354	Хангамжийн материал	108,277,843.78	114,364,957.61
35410	Бичиг хэргийн материал	7,918,540.00	5,390,800.00
35420	Аж ахуйн материал	57,409,700.28	64,290,100.28
35450	Барилгын засварын материал	4,536,000.00	3,010,000.00
35460	Хүнсний материал	18,397,303.50	20,725,243.50
35470	Бусад хангамжийн материал	20,016,300.00	20,948,813.83
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,375,054,791.37	5,323,474,943.06
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,375,054,791.37	5,323,474,943.06
392	Биет хөрөнгө	5,348,754,791.37	5,298,274,943.10
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,997,863,488.93	4,997,863,488.93
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-260,189,980.56	-347,675,715.84
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	307,169,223.00	349,351,543.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-178,875,682.36	-199,171,929.40
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	237,354,318.60	274,376,518.60
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-116,718,237.06	-133,670,418.92
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	330,226,768.00	330,226,768.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-15,062,601.84	-21,254,896.56
39217	Ном	46,987,494.66	48,229,585.29
393	Биет бус хөрөнгө	26,300,000.00	25,199,999.96
39301	Програм хангамж	7,304,000.00	7,304,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,004,000.00	-2,104,000.04
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	20,000,000.00	20,000,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	5,520,606,633.15	5,528,485,753.83
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	2,820,582.51
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	2,820,582.51
413	Өглөг	00.00	2,820,582.51
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	00.00	19,879.26
4136	Бусад өглөг	00.00	2,800,703.25
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	00.00	2,800,703.25
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	5,520,606,633.15	5,525,665,171.32

51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,520,606,633.15	5,525,665,171.32
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,910,020,624.00	1,910,020,624.00
51101	Өмч: - төрийн	1,910,020,624.00	1,910,020,624.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,589,198,302.06	2,594,256,840.23
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,589,198,302.06	2,589,198,302.06
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	5,058,538.17
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,021,387,707.09	1,021,387,707.09
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	5,520,606,633.15	5,528,485,753.83

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,715,043,332.00	2,112,451,752.46
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	73,120,432.00	43,433,552.46
120	Нийтлэг татварын бус орлого	73,120,432.00	43,433,552.46
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	73,120,432.00	38,827,304.46
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	58,946,132.00	38,827,304.46
120009	Бусад орлого	00.00	4,606,248.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,641,922,900.00	2,069,018,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,294,254,500.00	1,727,497,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,294,254,500.00	1,727,497,700.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	347,668,400.00	341,520,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	347,668,400.00	341,520,500.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,673,781,095.06	2,107,393,214.29
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,673,781,095.06	2,107,393,214.29
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,601,092,607.56	2,032,835,936.79
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	935,003,984.00	1,204,739,845.59
210101	Үндсэн цалин	642,940,212.00	1,204,739,845.59
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	116,443,723.00	155,284,896.51
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,942,299.72	155,284,896.51
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	296,032,600.00	338,384,400.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,194,800.00	13,253,200.00
210302	Түлш, халаалт	278,088,900.00	299,982,300.00
210303	Цэвэр, бохир ус	7,748,900.00	25,148,900.00
2105	Нормативт зардал	71,541,644.00	120,082,022.50
210502	Хоол, хүнс	71,541,644.00	120,082,022.50
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,136,900.00	91,000.00
210604	Урсгал засвар	3,136,900.00	91,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,414,500.00	7,210,680.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,414,500.00	7,210,680.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	176,519,256.56	207,043,092.19
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	42,549,106.00	65,800,383.25
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,270,794.00	716,250.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	121,699,356.56	140,526,458.94
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	72,688,487.50	74,557,277.50
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	72,360,019.50	74,557,277.50
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	72,360,019.50	37,378,677.50
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	37,178,600.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	41,262,236.94	5,058,538.17
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	41,262,236.94	5,058,538.17

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	1,890,020,624.00	5,612,521.00	-384,935,578.08	1,510,697,566.92
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,890,020,624.00	5,612,521.00	-384,935,578.08	1,510,697,566.92
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-7,829,000.80	-7,829,000.80
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,910,020,624.00	1,021,387,707.09	2,589,198,302.06	5,520,606,633.15
D01	2023 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	1,910,020,624.00	1,021,387,707.09	2,589,198,302.06	5,520,606,633.15
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,910,020,624.00	1,021,387,707.09	2,589,198,302.06	5,520,606,633.15
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	5,058,538.17	5,058,538.17
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,910,020,624.00	1,021,387,707.09	2,594,256,840.23	5,525,665,171.32

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,656,097,200.00	2,073,624,448.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	14,174,300.00	4,606,248.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	14,174,300.00	4,606,248.00
120009	Бусад орлого	00.00	4,606,248.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,641,922,900.00	2,069,018,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,294,254,500.00	1,727,497,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,294,254,500.00	1,727,497,700.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	347,668,400.00	341,520,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	347,668,400.00	341,520,500.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,619,313,202.00	2,031,573,205.77
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,619,313,202.00	2,031,573,205.77
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,542,006,947.00	1,922,702,075.77
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	935,003,984.00	1,216,530,579.26
210101	Үндсэн цалин	642,940,212.00	799,737,674.71
210102	Нэмэгдэл	252,324,460.00	368,646,452.98
210104	Урамшуулал	39,739,312.00	48,146,451.57
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	116,443,723.00	155,284,896.51
210201	Тэтгэврийн даатгал	79,829,251.57	104,195,296.51
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,316,786.25	12,772,500.60
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,566,888.98	10,217,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,788,496.48	2,554,399.40
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,942,299.72	25,545,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	296,032,600.00	338,384,400.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,194,800.00	13,253,200.00
210302	Түлш, халаалт	278,088,900.00	299,982,300.00
210303	Цэвэр, бохир ус	7,748,900.00	25,148,900.00

2105	Нормативт зардал	76,156,300.00	87,892,600.00
210502	Хоол, хүнс	76,156,300.00	87,892,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,136,100.00	3,136,100.00
210604	Урсгал засвар	3,136,100.00	3,136,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,526,500.00	9,533,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	9,526,500.00	9,533,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	105,707,740.00	111,940,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	91,390,740.00	97,641,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,317,000.00	14,299,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	77,306,255.00	108,871,130.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	76,977,787.00	108,871,130.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	76,977,787.00	71,692,530.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	37,178,600.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	36,783,998.00	42,051,242.23
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	36,783,998.00	42,051,242.23
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	36,783,998.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	36,783,998.00	78,835,240.23

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		36,783,998.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,107,035,500.00	2,031,573,205.77
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,107,035,500.00	2,031,573,205.77
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,989,860,000.00	1,922,702,075.77
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,277,232,800.00	1,216,530,579.26
210101	Үндсэн цалин	878,790,800.00	799,737,674.71
210102	Нэмэгдэл	338,199,900.00	368,646,452.98
210104	Урамшуулал	60,242,100.00	48,146,451.57
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	159,654,000.00	155,284,896.51
210201	Тэтгэврийн даатгал	108,564,700.00	104,195,296.51
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,772,400.00	12,772,500.60
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,217,800.00	10,217,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,554,600.00	2,554,399.40
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	25,544,500.00	25,545,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	338,384,400.00	338,384,400.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	13,253,200.00	13,253,200.00
210302	Түлш, халаалт	299,982,300.00	299,982,300.00
210303	Цэвэр, бохир ус	25,148,900.00	25,148,900.00
2105	Нормативт зардал	87,892,600.00	87,892,600.00
210502	Хоол, хүнс	87,892,600.00	87,892,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,136,100.00	3,136,100.00
210604	Урсгал засвар	3,136,100.00	3,136,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,615,700.00	9,533,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	9,533,000.00	9,533,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	112,944,400.00	111,940,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	98,644,900.00	97,641,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,299,500.00	14,299,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	117,175,500.00	108,871,130.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	117,175,500.00	108,871,130.00

213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	79,996,900.00	71,692,530.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	37,178,600.00	37,178,600.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,728,580,400.00	2,073,624,448.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,697,185,200.00	1,727,497,700.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,697,185,200.00	1,727,497,700.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	31,395,200.00	341,520,500.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	31,395,200.00	341,520,500.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих		
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	00.00	4,606,248.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	4,606,248.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	4,606,248.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	36,783,998.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	78,835,240.23
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	01	01
610001	Төсвийн байгууллага	01	01
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	66	66
620001	Удирдах ажилтан	01	01
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	41	41
620003	Үйлчлэх ажилтан	24	24
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	703	703
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	703	703
630001	Төрийн өмчит ЕБС	703	703
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	00.00	42
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	00.00	24

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 14,517.7 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 10,558.6 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа¹-г аудитын явцад залруулж, баталгаажуулав. Аудитаар 10,558.6 мянган төгрөгийн алдааг залруулсан. Үүнд:

- БШУЯ-аас үнэ төлбөргүйгээр шилжүүлсэн 2,196.1 мянган төгрөгийн сурах бичгийг орлогод аваагүй,
- Ажилтнуудын амралтын цалинг нийгмийн даатгалд зөрүүтэй тайлагнаж 8,362.5 мянган төгрөгийн шимтгэл илүү төлснийг авлагаар бүртгээгүй

Эдгээр алдааг залруулснаар санхүүгийн байдлын тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайланд өөрчлөлт орж, үр дүнд нөлөөлсөн.

Залруулагдаагүй нийт 3,959.1 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага байгаа тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 3,959.1 мянган төгрөгийн 2 зөрчил² илэрснээс, 3,959.1 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

1. Зардлын данстай холбоотой асуудлаар

Багш нарын тасралтгүй хөгжлийг дэмжих зардалд 2,867.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан гүйцэтгэлийг тайлангүй, анхан баримтын бүрдэлгүй ажил гүйлгээг хүлээн зөвшөөрсөн байгаа нь *Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-т "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно"* гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зардлын гүйцэтгэлд хяналт хийж, анхан шатны баримтыг бүрдүүлэн авч санхүүгийн тайланд хавсаргах

2. Сурах бичигтэй холбоотой асуудлаар

Тайлант онд сурагчдад олгосон түрээсийн сурах бичгийн тооцоо хийгээгүй, 1,092.1 мянган төгрөгийн түрээсийн орлогыг төвлөрүүлээгүй нь *Боловсрол, соёл шинжлэх ухааны сайдын 2019 оны 5 дугаар сарын 19-ний "Журам батлах тухай" тушаалын 1 дүгээр хавсралтын 3.2 дахь заалт "Төлбөрийг төрийн болон орон нутгийн өмчийн сургуулийн суралцагч сургуулийн нэмэлт санхүүжилтийн дансанд тушаана"* гэсэн заалтыг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Номын санчтай түрээсийн сурах бичгийн тооцоо хийж орлогыг яамны холбогдох дансанд төвлөрүүлэх

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдааны утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
								тоо	Дүн	тоо	Дүн		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Алтай сумын сургууль	Ажилтнуудын амралтын цалинг нийгмийн даатгалд зөрүүтэй тайлагнаж шимтгэл илүү төлснийг авлагаар бүртгүүлэв	1	8,362.5	1	8,362.5			1	8,362.5				
	БШУЯ-с ирсэн сурах бичгийг дансанд бүртгээгүй	2	2,196.1	2	2,196.1			2	2,196.1				
Нийт		3	10,558.6		10,558.6			3	10,558.6				

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:								
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хя		
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Алтай сумын сургууль	Багш нарын тасралтгүй хөгжлийг дэмжихэд зориулж Захирлын 2023 оны 12 дугаар сарын 21-ний Б/113 дугаар тушаалаар шилжүүлсэн зардлын гүйцэтгэл байхгүй, анхан шатны баримтын байхгүй	1	2,867.0						1	2,867.0		
	Тайлант онд сурагчдад олгосон түрээсийн сурах бичгийн тооцоо хийгээгүй, түрээсийн орлогыг төвлөрүүлээгүй	1	1,092.1						1	1,092.1		
Нийт		2	3,959.1					2	3,959.1			

Алтай сумын Сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

5.

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			